

Z rodziny *Iridaceae* gatunki rodzaju *Crocus* zachowują się podobnie jak najwcześniej zakwitające geofity z rodziny *Liliaceae*.

Z rodziny *Amaryllidaceae* podobnie jak *Crocus* i *Scilla* zachowują się *Leucoium* i *Galanthus*.

W następnym etapie pracy planujemy przeprowadzenie obserwacji nad zachowaniem się nasion tych samych gatunków geofitów przy zastosowaniu wysiewu jesiennego. Nasiona będą przechowywane na sucho w chłodnym pomieszczeniu przez całą wiosnę i lato.

TABELA III

Rodzaj	Okres kielkowania w miesiącach	Średnio kielkowały po okresie
<i>Leucoium</i>	1—13	9 miesięcy
<i>Alstroemeria</i>	2—14	6,5 „
<i>Narcissus</i>	1— 4,5	2,7 „

Na zakończenie pragniemy przytoczyć trafną, zdaniem naszym, uwagę Achwerdowa. Twierdzi on mianowicie, że nie jest słuszne mniemanie, jakoby przystosowanie roślin do klimatu chłodnego na skutek dłuższego oddziaływania temperatur niskich odbijało się niekorzystnie na rozwoju roślin i wiązało się z utratą zdolności rozwoju ich w temperaturach wyższych. Jest to, według tego autora, słuszne tylko w odniesieniu do organów generatywnych roślin zakwitających wczesną wiosną. U roślin tych, przeniesionych jesienią czy zimą do szklarni cieplej, rozwijają się bujnie liście, kwiaty natomiast nie ukazują się wcale.

LITERATURA

Achwerdow A. A., 1956. Biologia geofitów flory Armenii. Biuletėń Botanicznego Sada. Erewań.

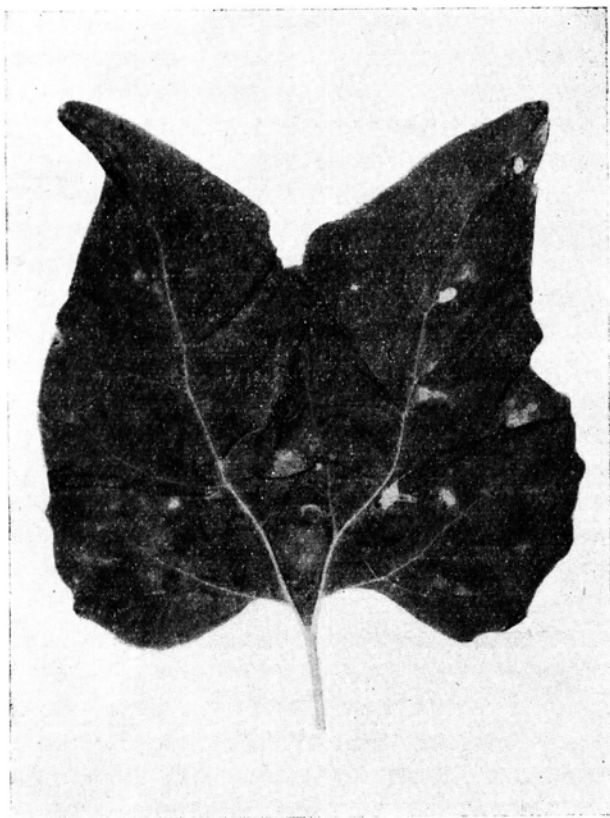
ANDRZEJ MICHALSKI

PRZYPADKI ZJAWISK TERATOLOGICZNYCH U ROŚLIN

Ogród Botaniczny IHAR w Bydgoszczy

Na kilku okazach roślin, pochodzących z terenu Bydgoszczy i okolicy, odnotowano pewne odchylenia od kształtu normalnych organów, jak na przykład liści, kłosów i owoców. Odchylenia te, jako anomalia, zwane też potwornościami, spowodowane są zaburzeniami w rozwoju rośliny. Zilustrowane w notatce przykłady są natury morfologiczno-fizjologicznej, zaobserwowaliśmy je u:

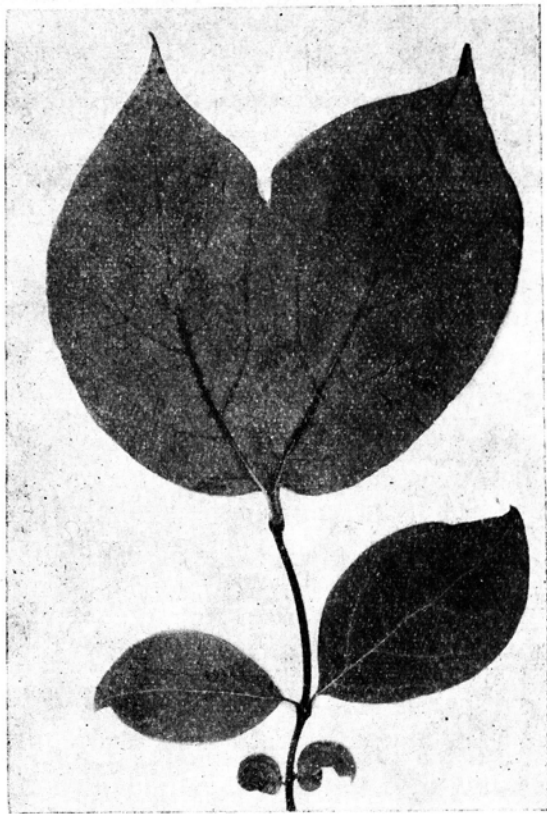
1. *Atriplex hortense* L. — Łoboda ogrodowa (*Chenopodiaceae*). U pojedynczego osobnika w ulistnieniu dolnej części łodygi nastąpiło zrośnięcie dwu liści, jak przedstawia to fotografia 1. Błazka liściowa jest rozwidlona i odpowiednio rozwidlony jest nerw główny. Normalny kształt liścia jest trójkątnie lub podłużnie jajowaty, względnie sercowaty. Zjawisko opisane zanotowano w lipcu 1960 r. w Ogrodzie Botanicznym IHAR.

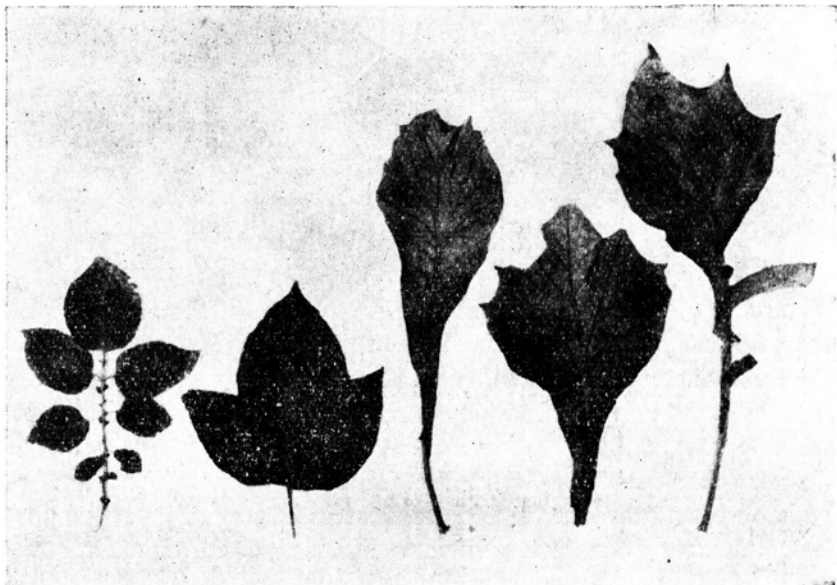
Fot. 1

2. *Calycanthus floridus* L. — Kielichowiec wonny (*Calycanthaceae*). Na najmłodszym pędzie nastąpiło zrośnięcie się dwu liści wierzchołkowych (fotografia 2). Normalnie wykształcony liść u kielichowca wonnego jest jajowaty lub eliptyczny, zaostrowany. Spostrzeżenia dokonano w arboretum Ogródu Botanicznego IHAR w czerwcu 1960 r.

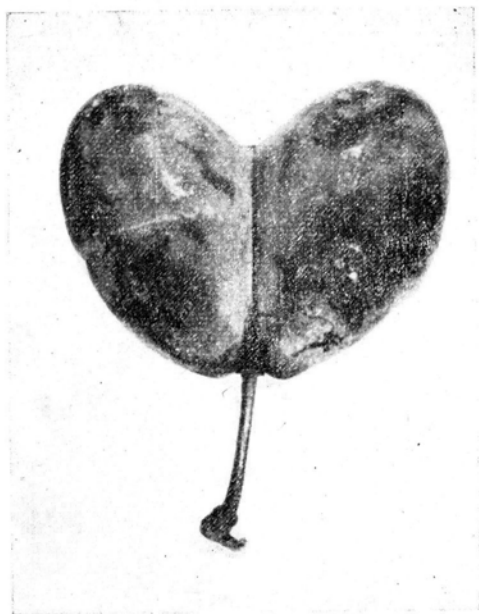
3. *Solanum tuberosum* L. — Ziemniak (*Solanaceae*). Na jednym z osobników ziemniaka zaobserwowano szereg liści całkowicie uwsteczniionych w porównaniu z liśćmi normalnymi. Nieparzystopierzasty liść ziemniaka, dzięki zrośnięciu poszczególnych jego listków, wykazywał postać prostą, wydłużoną, łopatkową, skróconą trójkłapową, przybierając niekiedy i inne kształty przejściowe. Na foto-

Fot. 2

Fot. 3

Fot. 4

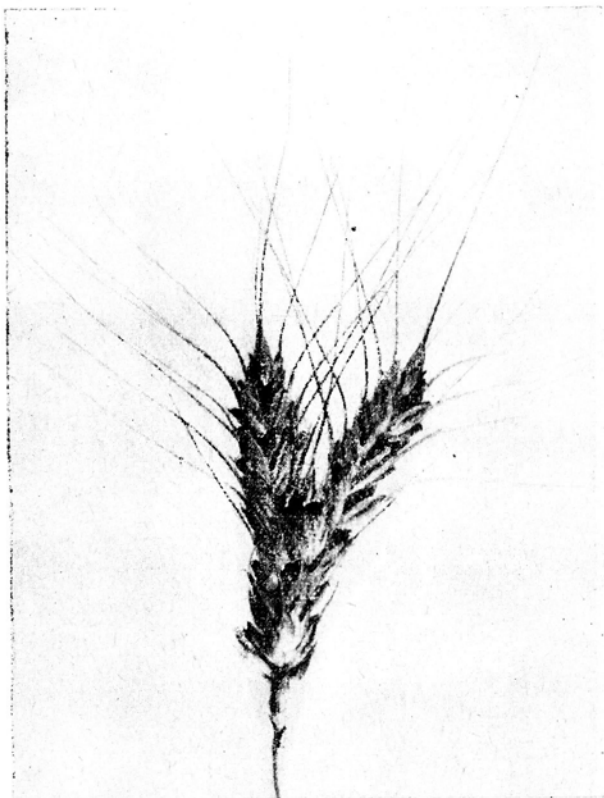

Fot. 5

grafii 3 pokazano obok normalnie wykształconego liścia ziemniaka — liście zrośnięte. Pole ziemniaczane na Bielawach w Bydgoszczy, lipiec 1957 r.

4. *Prunus domestica* L. — Śliwa domowa, węgierka (*Rosaceae*). Zrośnięcie owoców. Zjawisko to nie należy do rzadkości i obserwowane było w różnych latach w sadzie owocowym Ogrodu Botanicznego IHAR w Bydgoszczy, a ostatnio w lecie 1961 r. (fotografia 4).

5. *Secale cereale* L. — Żyto zwyczajne (*Gramineae*). Dwukłosowość, jak również rozwidlenie kłosa obserwowano na kilku osobnikach żyta zwyczajnego na polu uprawnym w Minikowie pod Bydgoszczą w czerwcu 1955 r. (fotografia 5).

Fot. 6

Fot. 7

6. *Triticum vulgare* Vill. — Pszenica zwyczajna (*Gramineae*). Rozwidlenie kłosa (Zielnik flory pomorskiej z lat 1920—1939 w zbiorach Ogrodu Botanicznego IHAR). Fotografia 6.

7. *Boletus* sp. — Borowik (*Boletaceae*). Ukształtowanie się małego grzybka «dzieciucha» na kapeluszu macierzystego osobnika — jest zjawiskiem rzadko spotykanym (fotografia 7 — Muzeum Ogrodu Botanicznego IHAR w Bydgoszczy).

Wszystkie zdjęcia wykonano z materiału zielnikowego, znajdującego się w zbiorach muzealnych Ogrodu Botanicznego IHAR w Bydgoszczy.